



Warszawa, 14 listopada.2016 r.

Sz. P. Jarosław Gowin

**Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego
ul. Hoża 20
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa**

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Koalicji Równych Szans - nieformalnej platformy ponad sześćdziesięciu organizacji społecznych działających w obszarze ochrony praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji zwracamy się do Pana Ministra z apelem o powzięcie intensywnych oraz skutecznych działań dążących do zapewnienia zagranicznym studentkom i studentom bezpiecznego pobytu podczas nauki na polskich uczelniach wyższych.

Jeszcze kilka lat temu ataki na tle narodowościowym, wymierzone w zagraniczną młodzież studiującą na uniwersytetach w Polsce, były odosobnionymi zdarzeniami. Obecnie mamy do czynienia z rosnącą falą ksenofobicznych zachowań, które kończą się zastraszaniem, znieważaniem, poniżaniem, a niekiedy nawet pobiciem studentów pochodzących z innych państw.

Nie tak dawno temu rektorzy zachęcali do przyjazdów do Polski - czy to w ramach programu ERASMUS, czy też innych prowadzonych wymian studenckich. Łączyło się to z rozwijaniem współpracy z uczelniami oraz środowiskiem akademickim nie tylko w Europie. Równie często podejmowano działania łączące bardzo oddalone od siebie kultury.

Dziś władze uczelni zmuszone są z kolei do ostrzegania przyjeżdżających do Polski cudzoziemców przed nacjonalistycznymi bojówkami, których członkowie



nastawieni są na konfrontację i przemoc. Dla przykładu można przywołać wiadomość, którą władze Politechniki Białostockiej rozesłały do swych zagranicznych studentów w kwietniu 2016 r. Za jej pośrednictwem proszono o nie opuszczanie pokoi od godziny 11.00 w sobotę do godziny 3.00 w niedzielę, w celu „uniknięcia nieprzyjemnych incydentów”. Wiadomość rozesłana drogą mailową miała związek z marszem Obozu Narodowo-Radykalnego, jaki przeszedł ulicami Białegostoku.

Ponieważ studenci wyróżniający się ze względu na swoje pochodzenie nie mogą czuć się bezpiecznie na kampusach uniwersyteckich oraz na ulicach polskich miast, należy się spodziewać, że w ramach wymian studenckich oraz międzynarodowych konferencji będą coraz częściej wybierać wizyty na uczelniach w innych państwach. Sygnały o tym fakcie dochodzą od samych studentów. Przykładowo, na początku października 2016 r. w Toruniu doszło do ataku na tle rasistowskim – sprawcy przez 45 minut poniżali grupę tureckich studentów w lokalu gastronomicznym usytuowanym w samym centrum miasta.

Ataki na zagranicznych studentów przybierają coraz bardziej agresywną formę. 26 października 2016 r. przed studenckim klubem w Szczecinie zaatakowano słownie oraz fizycznie dwóch obcokrajowców - Kanadyjczyka i Włocha. Włoch został pobity, ponieważ odznaczał się ciemniejszą karnacją. Obaj poszkodowani studiują w Polsce od dłuższego czasu tj. odpowiednio – kilka miesięcy oraz dwa lata. W wyniku ataku władze uczelni wyraziły swoje głębokie zaniepokojenie, na prowadzonych studiach międzynarodowych w Szczecinie uczy się jeszcze 45 osób pochodzących z innych państw.

W maju 2016 r. Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich wystosowało apel, w którym przeciwstawiono się wszelkim formom ksenofobii oraz rasizmu wymierzonym w osoby pochodzące z innych państw. W apelu powołano się przy tym na uniwersalne wartości, które stanowią podstawę działalności uniwersytetów, a także wielokulturowego świata, którego Polska jest częścią.



Wartościami tymi są tolerancja, otwartość oraz akceptacja wobec innych, często bardzo odmiennych, kultur.

Jako Koalicja Równych Szans w pełni popieramy powyższy apel. Zważywszy na fakt, iż oburzające ataki na zagranicznych studentów nie są już problemem marginalnym, nie można pozwolić na ich bagatelizowanie. Oczekujemy zdecydowanych działań, które przywrócą poczucie bezpieczeństwa wśród wszystkich studentów oraz sprawią, że Polska pozostanie atrakcyjnym państwem przyjmującym w ramach wymian międzyuczelnianych.

Mając na uwadze ostatnie wstąpienie Pana Ministra, w którym odniósł się Pan do problemu obecnego na polskich uczelniach - wyrażamy głęboką nadzieję, iż zechce się Pan spotkać z nami w celu omówienia stanowiska organizacji pozarządowych w odniesieniu do wyżej opisanych kwestii. Wymagają one bez wątpienia racjonalnego oraz merytorycznego rozpatrzenia. Doświadczenie oraz wiedza z zakresu przeciwdziałania m.in. mowie nienawiści, którą posiadają przedstawiciele wspomnianych organizacji mogą okazać się wartością dodaną w dyskusji nad dalszymi działaniami.

Do wiadomości:

Dr Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Aleja Solidarności 77
00 - 090 Warszawa

Adam Lipiński
Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3

Mariusz Błaszczak
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
(sekretariat Koalicji Równych Szans)
ul. Szpitalna 5 lok. 6a, 00 - 031 Warszawa
www.ptpa.org.pl

koalicja
równych
szans



Rafał Grupiński
Przewodniczący Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
Uniwersytet Warszawski
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego
(sekretariat Koalicji Równych Szans)
ul. Szpitalna 5 lok. 6a, 00 - 031 Warszawa
www.ptpa.org.pl